

24.4m
A U L I
22
PERSII FLACCI

S A T Y R Æ,

CUM NOTIS.

negatas artifex sequi voces.

LONDON:
Sold by D. WILSON in the STRAND.
MDCCLXII.

22

VARIOS sensus huic Poetæ, omnibus fere locis, apte imponeres. Tegmine præterito, quod mihi clarius de prima Satyra, illud selegi. Atro, exoptato caligini, ad hoc usque temporis, inani augurio vix liceat. Persii libello turba explorantium præcipue decus: sed præter seipsum, nullum esse interpretem, cito invenies. Librorum in pretio studium, et quæ ad finem eum conducant, Eloquentiæ, et ad formandos Mores, utile mihi videtur.

AULI PERSII FLACCI VITA.

✱✱✱✱ Ulu^s Persius Flaccus pridie Nonas Decem-
✱ A ✱ bris, Fabio Prisco, Lucio Vitellio con-
✱ ✱ sulibus, anno Tiberij vicesimo, natus est
✱ ✱ Volaterris Etruriæ civitate; qui a patre equite
pupillus relictus, bonis literis operam dedit ad duo-
decimum ætatis annum Volaterris: deinde Romæ
apud Rhemnium Palæmonem Grammaticum &
Virginium Flavium Rhetorem. annorum vero se-
decim tradidit se Annæo Cornuto qui Romæ Stoi-
cam professus philosophiam juventuti ad sapientiæ
studium præibat. decessit stomachi vitio, ad octavum
in via Appia miliarium in suis prædijs, octavo
Cal. Decembris, Rubrio Mario, Asinio Gallo
coff. anno Neronis octavo, cum vixisset annos vi-
ginti octo.

T E S T I M O N I A
VETERUM SCRIPTORUM
DE P E R S I O.

M. Fabii Quintil. lib. 10 Inst. Orat.

Multum & veræ gloriæ, quamvis uno libro,
Persius meruit.

M. Val. Martialis ex lib. 1. Epigr.

Sæpius in libro memoratur Persius uno.
Quam levis in tota Marfus Amazonide.

Hieronimi in Chron.

Anno Imp. Tib. trigesimo secundo, Olympiade
ducentesima tertia, Persius Flaccus Poeta Volater-
ris nascitur, & Olympiade ducentesima decima
moritur: cujus præceptor Cornutus Philosophus a
Nerone postea in exilium pulsus est.

Cassiodori in Fastis.

Gallo & Noniano Coss. Persius Flaccus Saty-
ricus Poeta Volaterris nascitur.

Diomedis ex lib. 111. Gramm.

Satyra dicitur carmen apud Romanos, nunc
quidem maledicum, & ad carpenda hominum vitia
Archææ comœdiæ caractere compositum, quales
scripserunt Lucillius & Horatius, & Persius: sed
olim carmen, quod ex variis poematibus constabat
Satyra vocabatur, quales scripserunt Pacuvius &
Ennius.

A U L I
P E R S I I F L A C C I
I N S U U M S A T Y R A R U M.
L I B R U M;

P R O L O G U S.

N E C fonte labra prolui Caballino ;
Nec in bicipiti fomniasse Parnasso
Memini, ut repente sic Poeta prodirem.
Heliconidasque, pallidamque Pyrenen
Illis relinquo, quorum imagines lambunt
Hederæ sequaces : Ipse semipaganus
Ad sacra vaturn carmen affero nostrum,
Quis expedivit pſitaco suum *χαιρς* ?
Corvos quis olim concavum salutare ?
Picasque docuit nostra verba conari ?
Magister artis ingenique largitor
Venter, negatas artifex sequi voces.
Quod si dolosi spes refulserit nummi,
Corvos Poetas, & poetrias picas
Cantare credas Pegaseium melos.

A U L I
P E R S I I F L A C C I
S A T Y R A P R I M A.

M. **O** Curas hominum ! O quantum est in rebus inane !
Quis leget hæc ? P. min' tu istud ais ? M. nemo
(Hercule. P. nemo ?

M. Vel duo, (1) vel nemo. P. turpe et miserabile. quare ?

Ne mihi Polydamas et Troiades Labeonem

Prætulerint, non si quid turbida Roma

Elevet, accedat ; examenve improbum in illa

Castiges trutinæ : nec te quæfiveris extra.

Nam Romæ quis non ? ah, si fas dicere ! sed fas

Tunc, cum ad canitiem, et nostrum istud vivere triste

Aspexi, et nucibus facimus quæcunque relictis,

Cum sapimus patruos : tunc, tunc, ignoscite. M. nolo.

P. Quid faciam ? sed sum petulanti splene cachinno.

M. scribimus inclusi, numeros ille, hic pede liber,

Grande (2) aliquid, quod pulmo animæ, prælargus anhelet.

Sci-

nugas.

M. O curas hominum ! O quantum est in rebus inane ! Quis leget hæc ? P. Min' tu istud ais ? M. Nemo Hercule. P. Nemo ? M. Vel duo, vel nemo. P. Tegmen est turpe, et miserabile. Sed quare ? Ne prisci Romani ob securitatem mihi Labeonem prætulerint. Ob illud nugæ, Non si quid fœculenta Roma elevet, scribas ; vilemve plebis vites opinionem : nec aliter quæfiveris habere te extra illius facultatem. Nam Romæ quis non delator ? Ah, si tutum tibi obtemperare, et animum sine plurimo dolo reddere ! Sed tutum cum ad antiquos loquor, et istius tegminis cum funus aspexi, cum nucibus relictis est aliquid in quod dirigo arcum, cum cæmen est prisci saporis, tunc, tunc mendarum rogo veniam. M. Sed tibi nolo concedere, nam iudicio tuo non assentior. P. Quid faciam ? sed sum petulanti splene cachinno. M. Inclusus animum, duplici sensu, scribo nugas aliquas, quas cæteris sagacior, Plebs intelligat. Pexus, cretatus, ficto ungue, ha-

(1) Duplex, vel nullus sensus.

(2) *Nebulam Heliconis.*

Scilicet hæc populo, (3) pexusque togaque recenti,
 Et natalitia tandem cum (4) sardoniche albus,
 Sede leges celsa, liquido cum plasmate guttur
 Mobile collueris, patranti fractus ocello.
 Heic, neque more probo videas, neque voce serena
 Ingentes trepidare Titos, cum carmina lumbum
 Intran, et tremulo scalpuntur ubi intima versu.
 P. Tun', vetule, auriculis alienis colligis escas?
 Auriculis, quibus et dicas cute perditus, ohe!
 Quo didicisse, nisi hoc fermentum, et quæ semel intus
 Innata est, rupto jecore exierit (5) caprificus?
 En pallor, seniumque, O mores! usque adeone
 Scire tuum nihil est, nisi te scire hoc sciat alter?
 M. At pulchrum est digito monstrari, et dicier, hic est.
 P. Tun' cirratorum centum dictata fuisse.
 Pro nihilo pendas? ecce inter pocula (6) quærunt
 Romulidæ saturi, quid dia poemata narrent.
 Heic aliquis, cui, circum humeros hyacinthina læna est,
 Ra-

bitu non prisco, lippus oculum quo in metam tendis, Populo scilicet, a celsa sede, legas hæc in alteram formam mutantia: Heic more inhonesto, et voce dissensum exprimente, videas primores civitatis trepidantes ob formidinem, quia conscia Plebs, convivio aures præbent. P. Tune, prisce, auriculis a te dissentientibus colligis escas, ut dicas illis, proh, pudor? Quo illos didicisse, nisi hoc fermentum, en pallor, veterum Romanorum, O mores! quod simul ac cognitum detulerint te? Nonne quod sapis sat est tibi? Cur de corruptis moribus in alios obtrudas iudicium tuum?

M. Pulcrum est digito monstrari, et dicier hic est audaciæ vir, et pristinae virtutis. P. Tune pro nihilo pendas esse Præceptor Patriciorum? Ecce grandium carminum Romulidæ saturi, sensum sine tuo discrimine quærunt. Heic aliquis, cui circum humeros Græcus amictus est, duplici sono emisso, eliquat concavum quid-

(3) Politus excrementa capitis. (4) *σαρδονικῆς*, fictus, *οὐν* unguis
 (5) ficus gerens *συκαφαντῆς*. (6) Antistius Prætor —
 probrosa adversus Principem carmina fastitavit: vulgavitque celebri convivio dum apud Ostorium Scapulam epulatur. Tacit. Anal. lib. 14.

Raucidulum (7) quiddam, balba de nare locutus,
 Phyllidas, (8) Hypsipylas, vatum et plorabile si quid
 Eliquat, et tenero supplantat, verba palato
 Assensere viri. nunc non cinis ille poetæ
 Felix? non levior cippus nunc imprimit ossa?
 Laudant convivæ. nunc non e manibus illis,
 Nunc non e tumulto, fortunataque favilla
 Nascentur violæ? Rides, (ait,) et nimis uncis
 Naribus indulges. an erit qui velle recuset
 Os (9) populi meruisse: et cedro digna locutus,
 Linquere nec (10) scambros metuentia carmina, nec thus?
 Quisquis es, O modo quem ex adverso dicere feci,
 Non ego, cum scribo, si forte quid aptius exit,
 Quando hæc * rara avis est, si quid tamen aptius exit,
 Laudari metuam. neque enim mihi cornea fibra. est:
 Sed recti finemque, extremumque esse recuso,
 Euge tuum et Belle. nam belle hoc excute totum,
 Quid non intus habet? non heic est Ilias Acti
 Ebria veratro, non si qua elegidia crudi

B

Dictarunt

dam, Phyllidas, Hypsipilas, vatum et plorabile si quid, et
 tenero supplantat verba palato. Prisco sensui assensere viri.
 Nunc, post carminis obitum, non cinis ille Poetæ felix? no-
 levior turpis cippus nunc imprimit ossa? Laudant Convivæ. Nunc
 non e manibus illis, nunc non e tumulto, menteque relicta, nas-
 centur violæ? Rides, (ait,) et nimis uncis naribus indulges. An est
 qui amplæ famæ se cupidum esse recuset, et cum suave odore com-
 bustionis digna, scriberet carmina susurros et venerationem sibi
 reddere non metuentia? Quisquis es, O modo, quem ex adverso di-
 cere feci, non ego, cum scribo, si forte quid aptius exit, quando
 hæc rara avis est, si quid tamen aptius exit, laudari metuam. Ne-
 que enim mihi cornea fibra est: sed recti cursus finem, extremum-
 que esse recuso, Euge vulgi, et Belle. Nam Belle hoc excute to-
 tum quid non intus habet? Non heic est Ilias Acti, nimium re-
 clusa, et ebria veratro: forma mei carminis non est spectabilis.
 Amico scis callide ponere fumen, scis comitem delatorem trito do-
 nare velamine, et ut verum facile inveniretur suades me scribere?

(7) *Clauso murmure raucum* Sat. 5.(8) *Grande locuturi nebulas**Helicone legunt.* ibid.(9) Os populi duplici sensu (10) *σχομβροσ* susurros. * Licet
 rara avis sit, ut habes consistentem reum, istiusmodi tamen in his
 Satyris invenies. Nutrices memoram.

Dictarunt procères: non quicquid denique lectis
 Scribitur in citreis: calidum scis ponere (11) fumen,
 Scis comitem horridulum trita donare lacerna:
 Et verum, inquis, amo, verum mihi dicito, de me
 Qui pote? Vis dicam? nugaris, cum tibi calve,
 Pinguis aqualiculus propenso sesquipede extet.
 O Jane, a tergo quem nulla ciconia pinxit,
 Nec manus auriculas imitata est mobilis albas,
 Nec linguæ, quantum fitiat canis Apula, tantum.
 Vos O Patricius sanguis, quos (12) vivere fas est
 Occipiti cæco, posticæ occurrere (13) fannæ.
 Quis populi sermo est? quis enim nisi carmina molli
 Nunc demum numero fluere, ut per leve severos
 Effundat junctura ungues. scit tendere versum
 Non secus, ac si oculo rubricam dirigat uno:
 Sive opus in mōres, in luxum, in prandia regum
 Dicere, res grandes nostro dat musa poetæ.
 Ecce modo heroas sensus afferre videmus
 Nugari solitos Græcæ, nec ponere lucum
 Artifices, nec rus saturum (14) laudare, ubi corbes,
 Et focus, et porci, et fumosa Palilia sceno:
 Unde Remus, sulcoque terens dentalia, Quinti,
 Quem trepida ante boves Dictatorem induit uxor:

Vis dicam? nugaris, cum tu, Prisce, pinguefactus es adulatione
 in Patricios. O Jane, licet tibi egregios habere oculos. Vos, O
 Patricius sanguis, quos vivere fas est occipiti cæco, posticæ oc-
 currere fannæ. Quis populi sermo est? Quis enim, nisi accurata
 tegminis junctura, ut per levem et ineptam superficiem severos ri-
 mantium ungues callide effundat? Scit tendere versum non secus
 ac si oculo rubricam dirigat clauso. Sive opus in mores nostros
 pessimos infectari, in luxum, in prandia Regum, res grandes nos-
 tro dat Musa Poetæ, subter quos animum abcondere. Ecce modo
 heroas sensus afferre videmus nugari solitos Græce, nec ponere
 lucum artifices, nec rus frugibus saturum laudare, ubi corbes, et

(11) Cibus sale conditus, post partum delicatus.

(12) — solitum ipsum narrare, se in prima juvenia studium
 Philosophiæ ac Juris, acrius ultra quam concessum Romano et
 senatori hausisse. *Jacit. Agricola* Magnitudo famæ exitio erat.
Idem Annal. lib. 3. (13) Irrisio quæ fit ostentatione dentium.
Bond. (14) Cremutius Cordus sub Tiberio morte multatus est,
 quod editis annalibus, laudatoque Bruto, C. Cassium ultimum Ro-
 manorum dixisset.

Et tua aratra domum lictor tulit. euge poeta.
 Est nunc Brisæi quem venosus liber Acci,
 Sunt quos Pacuviusque, et verrucosa moretur
 Antiopa, ærumnis cor luctificabile fulta.
 Hos pueris monitus patres infundere lippos
 Cum videas, quærifne, unde hæc sartago loqnendi
 Venerit in linguas? unde istud dedecus, in quo
 Trostulus exultat tibi per subsellia levis?
 Nilne pudet, capiti non posse pericula cano
 Pellere, quin tepidum hoc optes audire? decenter!
 Fur es, ait (15) Pedio: Pedius quid? crimina rasis
 Librat in antithetis. doctas posuisse figuras
 Laudatur. bellum hoc. hoc bellum? an Romule ceves?
 Men' moveat quippe, et cantet si naufragus, assem
 Protulerim? cantas cum fracta te in trabe pictum
 Ex humero portes? verum nec nocte paratum
 Plorabit, qui me volet incurvasse querela.
 Sed numeris decor est, et junctura addita crudis:
 Claudere sic versum didicit, (16) *Berecynthius Atyn*,

focus, et porci, et fumosa Palilia scæno: unde veteris Romæ imago
 oriretur. Euge Poeta. Sunt qui istis venosis corvorum verbis de-
 lectantur. Cum doli prudens videas patres infundere pueris hos
 versus, sensum lippos, quærifne unde hæc sartago loquendi, unde
 hæc olla sententiarum venerit in linguas? Unde ista dissimulatio,
 O Roma, qua Trojæ dedecus exultat tibi per subsellia levis?
 Nilne pudet capiti non posse pericula prisco pellere, quin nauseam
 præbentem hanc optes audire? Decenter! Fur es, ait Pedio:
 Rempublicam captasti. Pedius quid? Crimina rasis librat in an-
 tithetis. Bellum hoc. Euge Pedie! Hoc Bellum? Papæ! An
 Romule ceves? Heu vetus fabula! Roma naufracta est. Cornea
 illa fibra. Auxilium navi poscis cum pictam ejus tabulam osten-
 dis? Verum nec Veneri paratum plorabit qui Romæ me volet
 incurvasse querela. Sed sensus junctura est decus crudis numeris:
 claudere sic januam didicit, Berecynthius qui dirimebat Atyn et

(15) Petronius ——— flagitia Principis sub nomi-
 nibus exoletorum faminarumque, et cum novitate cujusque
 supra perscripsit, atque obsignata misit Neroni. *Tacit. Annal.*
lib. 16. (16) Nomine matris urbium præditus seipsum castra-
 vit, et ad sensum scrobe opperiendum verba corripuit.

Et qui cæruleum dirimebat Nerea delphin,

Sic costam longo subduximus Appenino.

Arma virum, nonne hoc spumofum, et cortice pingui?

Ut ramale vetus prægrandi subere coctum.

Quidnam igitur tenerum, et laxa cervice legendum?

(17) *Torva* (18) *mimalloneis implerunt* (19) *cornua* (20)
(*bombis,*

Et raptum (21) *vitulo* (22) *caput ablatura superbo*

Bassaris, (23) *et lyncem* (24) *Mænas flexura* (25) *corymbis*

Evion ingeminat: reparabilis adsonat Echo.

* *Hæc fierent, si testiculi vena ulla paterni*

Viveret in nobis? summa delumbe saliva

Hoc natat in labris: et in udo est Mænas, et Atyn

Nec pluteum cædit, nec demorsos sapit ungues.

Sed quid opus teneras mordaci radere vero

Auriculas? vide sis ne majorum tibi forte

Lipina frigescent: sonat heic de nare canina

Litera. Per me equidem sint omnia protinus alba:

delphinem, sic costam longo verbo nos subduximus Neronem. Arma virum, nonne hoc spumofum est, et bene fucatum? Ut ramale veteris Romæ prægrandi subere testum. Quidnam igitur sensibile, et capitis discrimine legendum? Torva Mimalloneis implerunt cornua bombis, et raptum vitulo caput ablatura superbo Bassaris, et Lyncem Mænas flexura corymbis Evion ingeminat; reparabilis sensum Echo adsonat longe aliam rem. Hæc fierent si testiculi vena ulla paterni viveret in nobis? Nos nugamur, at in udo Lyæo est imperatori Mænas; sermonem illum de Baccho Cæsar cogitat: nec Atyn, peregrinum Baccho, nec plutenm cædit, nec ad non invenire juncturam demorsos sapit ungues. Sed quid opus teneras mordaci radere vero auriculas? Vide sis ne bombis tibi forte limina frigescent: sonat heic duplici et mordaci modo litera,

(17) Corvus loquitus. (18) Bacchantes Poetæ. (19) Minitantia carmina. (20) Nugis canoris. (21) Superbo Cæsare. The

capital calf. (22) Oculos vel prudentiam. (23) Lynceis oculis præditum. (24) Furio's Vates. (25) Ineptis carminibus.

* Dissimulatione Nero, aut quisquis erat, sinem suum pulcre affectus est: pudore enim tam integre amissa, mutua fiducia nulla erat relicta. *Contemptu famæ, contempti virtutes.*

Nil moror. euge omnes, bene (26) miræ eritis res;
 Hoc juvat : heic, inquis, veto quis faxit oletum.
 Pingē duos angues, pueri, sacer est locus : extra
 (27) Meiite, discedo, secuit Lucilius urbem,
 Te Lupe, te Muti, et genuinum fregit in illis :
 Omne vaser vitium ridenti Flaccus amico
 Tangit, et admissus circum præcordia ludit,
 Callidus excusso populum suspendere naso :
 Men' mutire nefas, nec clam, nec cum scrobe ?
 Nusquam. Heic tamen infodiam. vidi, vidi ipse, libelle :
 Auriculas Asini quis non habet ? Hoc ego opertum :
 Hoc ridere meum tam nil : nulla tibi vendo
 Iliade. * Audaci quicunque afflate Cratino,
 Iratnm Eupolidem prægrandi cum sene palles,
 Aspice et hæc, si forte aliquid decoctius audis.
 Inde vaporata lector mihi ferbeat aure.
 Non heic, qui in crepidas (28) Graiorum ludere gestit,
 Sordidus, et lusco, qui poscit, dicere, lusce :
 Sese aliquem credens, (29) Italo quod. honore supinus

Per me equidem sint omnia protinus alba : nil moror Euge om-
 nes, bene miræ eritis res : heic, inquis, veto quis faxit
 oletum. Pingē duos angues. Pueri, sacer est locus : extra
 impregnate Patricios, Secuit Lucilius urbem, te Lupe, te Muti,
 et genuinum fregit in illis : omne vaser vitium ridenti Flaccus
 amico tangit, et admissus circum præcordia ludit, callidus excusso
 populum suspendere naso : men' mutire nefas, nec clam, nec cum
 scrobe ? Nusquam. Hic tamen infodiam. Vidi, vidi ipse, libelle :
 auriculas asini quis non habet. Hoc scrobe animum opertum
 habeo. Hoc modo culpæ, meum ridere tam nil. Nulla tibi
 vendo Delator. Qui spiritu afflatus, et Græcæ Comediæ vim
 subtilem sensisti, aspice tu, acuti ingenii, utrum meum sit
 tenuius. Inde vaporata lector mihi ferbeat aure, Lector

(26) Hospites et infontes, (27) *Patricia immetat vulgæ*, Sat. 6.

* Notandæ sunt duæ sequentes lineæ. Sententia est tenuis et
 pulcra ; verba apposita : et cum sententia verba crescunt. (28)
Bestius urget Graios doctores. Sat. 6. (29) *Grande locuturi*
nebulas Helicone legunt, Sat. 5.

(30) Frægerit heminas Areti ædilis iniquas :
 Nec qui * abacō numeros, et secto in pulvere metas
 Scit risisse † vafer, multum gaudere paratus,

avarus, qui in *ollam Thyestæ* ludere gestit, et lusco Imperatori qui
 poscit dicere, lusce, nugarum metas, versuum Metempsychoseon
 qui callidus dignoscere, multum gaudere paratus, si a simulato,
 grandiloquenti Graio, persona detraheretur, lector ille, fordidus,
 non fervebit mihi : non est satis eruditus. His mane edictum sci-
 entia do, post prandia abrasionem barbæ ejus.

(30) Invenit juncturam impoliti carminis,

* αἶαζ pythagorea tabula.

† Delictum alterius gaudium est unocuique in eadem ferme classe,
 Barba scientiæ Tyrones lucro afficit. Longe minorum culpa delectari,
 aut decus quoquo modo ob stare, res est fordida, et defectus a gradu in-
 dicium. Cum de pace Macedonem hortatus est Parmenio consilium
 cum fastu renuit, et supra studiosi servi sui deliquium, et dedecus,
 miserum sibi tropæum Rex instruxit. Quo quisque ingenio minus
 valet, hoc se magis attollere. *Quintil.* Affluentia tædium, eges-
 tas esurium suppeditat. Genere diversi, luci vicissim redeunt, nam
 potentiam suam altero uterque concedit. Hoc opus Jovis or-
 dine voluptas exhibet. Exemplar Paphiæ Veneris illud quoque
 monstrat. *Tacit. Hist. lib. 2.* Per ipsam Naturam, § per rerum
 saporem, per omnium gentium synonyma verba hoc illustra-
 tum vidimus. e. g. verborum, en sequentia : rare, dear, pretious,
 cheap, vile, want, fullsome. *Si rem magnam iste propheta edixisset*
tibi, an non facturus fuisses ? II Regnum 5. Gravem sponte,
 nervis ejus facilem miles hic perfecit. Opifera, Diis sola sacer-
 dos, Medicinæ pretium Molestia attulit. Labor omnia vincit.
 Audeffous de Borja, & 4 a 500 lieues au dela en descendant le
 fleuve, une pierre, un simple caillou, est aussi rare que le seroit un
 diamant. Les Sauvages de ces contrees, ne savent ce que c'est
 qu'une pierre, n'en ont pas meme, l'idee. C'est une spectacle
 divertissant de voir quelquesuns d'entr'eux, quand ils viennent
 a Borja, & qu'ils en rencontrent pour la premiere fois, temoigner

§ Desiderio excessus vibrantes agimur. Hominem spiritu et pie-
 tate præstat. In medio virtus est posita. Juxta affluentiam improbi,
 privatis pœnitentia labimur.

Si Cynico barbam petulans Nonaria vellat.

*His mane edictum, post prandia Callirhoen dōi

leur admiration par leurs signes, s'empresser a les ramasser s'en charger comme d'une merchandise precieuse, & bientot apres les mespriser & les jeter quand ils s'apperçoivent qu'elles sont si communes. *Condam. Voyage. Litteræ Zenobiæ, Romano missæ.* debilem seipsam animo et viribus pulcre agnoscunt: Irata est, et convitiatur; et facunde in terrorem, certamini impar, pavida Regina effulget. Germani debellati, deserere Patriam desperantes consilium capere; sed quum hostis præ gaudio tropæum instruxerat, alacri animo omnes, bellum atrox resumpserunt. *Tacit. Annal. lib. 2.* Devicta Germania, tropæum Germanicus instruxit, tituloque superbo Tiberium et exercitum memoratus, de se nihil addidit, metu invidiæ, inquit Tacitus, an ratus conscientiam facti satis esse. Major ille titulo, Gloriæ modum imposuit: acrius autem, † morti virium fiducia, spretam ambitum, attraxit. Per silentium, et humili sermone, magnanimitas expressa est.

* Subeant alterni oportet ancipiti obsequio dominos.

† Ipsa dissimulatione famæ famam auxit, æstimatibus quanta futuri spe tam magna tacuisset.

S A T Y R A II.

HUNC, Macrine, diem numera meliore lapillo,
 Qui tibi labentes apponit candidus annos,
 Funde merum Genio. non tu prece poscis emaci,
 Quæ nisi seductis nequeas committere divis.
 At bona pars procerum tacita libabit acerra.
 Haud cuivis promptum est, murmurque humilesque
 susurros

Tollere de templis, & aperto vivere voto.
 Mens bona, fama, fides, hæc clare, & ut audiat
 (hospes :

Illa sibi introrsum, & sub lingua immurmurat : O si
 Ebullit patrui præclarum funus ! & O si
 Sub raistro crepet argenti mihi seria dextro
 Hercule ! pupillumue utinam, quem proximus heres
 Impello, expungam : namque est scabiosus, & acri
 Bile tumet. Nerio jam tertia ducitur uxor.
 Hæc sancte ut poscas, Tiberino in gurgite mergis
 Mane caput bis, terque & noctem flumine purgas.
 Heus age, responde, minimum est quod scire laboro :
 De Jove quid sentis ? est ne ut preponere cures
 Hunc cuiquam ? cuinam ? vis Staio ? an scilicet hæres ?
 Quis potior iudex, puerisue quis aptior orbis ?

Hoc

Hoc igitur quo tu Jovis aurem impellere tentas,
 Dic agetum Staio: pro Jupiter, O bone, clamet,
 Jupiter! at sese non clamet Jupiter ipse?
 Ignovisse putas, quia cum tonat, ocyus ilex
 Sulfure discutitur sacro, quam tuque domusque?
 An quia non fibris ovium, Ergennaque jubente,
 Triste jaces lucis, evitandumque bidental,
 Idcirco stolidam præbet tibi vellere barbam
 Juppiter? aut quidnam est quâ tu mercede deorum
 Emeris auriculas? pulmone, & lactibus unctis?
 Ecce avia, aut metuens divum matertera, cunis
 Exemit puerum, frontemque atque uda labella
 Infami digito, & lustralibus ante salivis
 Expiat, urentes oculos inhibere perita.
 Tunc manibus quatit, & spem macram supplice voto
 Nunc Licini in campos, nunc Craffi mittit in ædes.
 Hunc optent generum Rex & Regina: puellæ
 Hunc rapiant: quicquid calcaverit hic, rosa fiat.
 Ast ego nutrici non mando vota: negato
 Jupiter hæc illi, quamvis te albata rogarit.
 Poscis opem nervis, corpusque fidele senectæ:
 Esto, age: sed grandes patinæ. tucetaque crassa.
 Annuere his superos vetuere, Jovemque morantur:
 Rem struere exoptas cæso bove, Mercuriumque
 Arceffis fibra: da fortunare penates,
 Da pecus, & gregibus foetum. quo, pessime, pacto,
 Tot tibi cum in flammis junicum omenta liquecant?
 Et tamen hic extis, & opimo vincere farto
 Intendit: jam crescit ager, jam crescit ovile,
 Jam dabitur, jamjam: donec deceptus, & exspes
 Nequicquam fundo suspiret nummus in imo.
 Si tibi crateras argenti, incusaque pingui.

C

Auro

Auro dona feram, fudes & pectore lævo
 Excultas guttas, lætari prætrepidum cor :
 Hinc illud subijt, auro sacras quod ovato
 Perducis facies. nam fratres inter aenos,
 Somnia pituita qui purgatissima mittunt,
 Præcipui sunt, sitque illis aurea barba.
 Aurnm vasa Numæ, Saturniaq; impulit æra.
 Vestalesque urnas, et Thuscum fictile mutat.
 O curvæ in terris animæ, & cœlestium inanes !
 Quid juvat hoc, templis nostros immittere mores,
 Et bona dijs ex hac scelerata ducere pulpa ?
 Hæc sibi corrupto casiam dissoluit olivo :
 Et Calabrum coxit vitiato murice vellus :
 Hæc baccan conchæ rasisse, & stringere venas
 Ferventis massæ crudo de pulvere jussit.
 Peccat & hæc, peccat : vitio tamen utitur : at vos
 Dicite * Pontifices, in sancto quid facit aurum ?
 Nempe hoc, quod Veneri donatæ a virgine pupæ.
 Quin damus id superis, de magna quod dare lance
 Non possit magni Messalæ lippa propago ?
 Compositum jus fasque animo, sanctosque recessus
 Mentis, & incoctum generoso pectus honesto.
 Hæc cedo ut admoveam templis, & farre litabo.

* *Justi estis : ecce ego conspiravi contra dominam meam, et occidi eam,
 et quis percussisset omnes istos ? 1 Regum 19.*

S A T Y R A III.

NEMPE hæc assidue? jam clarum mane fenestras
 Intrat, & angustas extendit lumine rimas:
 Stertimus indomitum quod despumare Falernum
 Sufficiat, quinta dum linea tangitur umbra.
 En quid agis? ficcas-insana canicula menses
 Jamdudum coquit, & patula pecus omne sub ulmo
 est,

Unus ait comitum. verumne? itane? ocyus adsit
 Huc aliquis. nemon? turgescit vitrea bilis:
 Findor, ut Arcadiæ pecuaria rudere credas,
 Jam liber, & bicolor positis membrana capillis
 Inque manus chartæ, nodosæque venit arundo,
 Tunc queritur, crassus calamo quod pendeat humor,
 Nigra quod infusa vanescat sepia limpha:
 Dilutas queritur geminet quod fistula guttas.
 O miser, inque dies ultra miser, huccine rerum
 Venimus? at cur non potius teneroque columbo,
 Et similis regum pueris, pappare minutum
 Poscis, & iratus mammæ lallare recusas?
 An tali studeam calamo? cui verba? quid istas
 Succinæ ambages? tibi luditur, effluis amens

Con-

Contemnere, sonat vitium percussa, malignæ

Respondet viridi non cocta fidelia limo.

Udum & molle lutum es, nunc nunc properandus,
& acri

Fingendus sine fine rota, sed rure paterno

Est tibi far modicum, purum & sine labe salinum.

Quid metuas? cultrixque foci secura patella est

Hoc satis? an deceat pulmonem rumpere ventis,

Stemmata quod Tusco ramum millefime ducis,

Censore tue tuum uel quod trabeate salutas?

An populum phaleras: ego te intus, & in cute
novi.

Non pudet ad morem discincti vivere Nattæ?

Sed stupet hic vitio, & fibris increvit opimum

Pingue. caret culpa: nescit quid perdat: & alto

Demersus, summa rursus non bullit in unda.

Magne pater divum sævos punire tyrannos

Haud alia ratione velis, cum dira libido

Moverit ingenium, ferventi tincta veneno:

Virtutem videant, intabescantque relicta.

Anne magis Siculi gemuerunt ære juveni,

Et magis auratis pendens laquearibus ensis

Purpureas subter cervices terruit, Imus,

Imus præcipites, quam si sibi dicat, & intus

Palleat infelix, quod proxima nesciat uxor?

Sæpe oculos memini tangebam parvus olivo,

Grandia si nollem morituri verba Catonis

Discere, ab insano multum laudanda magistro,

Quæ pater adductis sudans audiret amicis.

Jure etenim id summum, quid dexter senio ferret

Scire, erat in voto; damnosa canicula quantum

Raderet; angustæ collo non fallier orcæ:

Neu quis callidior buxum torquere flagello.

Haud tibi inexpertum curvos depredere mores.

Quæque docet sapiens braccatis illita Medis
 Porticus, infornis quibus & detonsa juvetus
 Invigilat, filiquis & grandi pasta polenta.
 Et tibi quæ Samios deduxit litera ramos,
 Surgentem dextro monstravit limite callem.
 Stertis adhuc? laxumque caput compage soluta
 Oscitat hesternum, diffutis undique malis?
 Est aliquid quo tendis, & in quod dirigis arcum,
 An passim sequeris corvos testaque lutoque,
 Securus quo pes ferat. atque ex tempore vivis?
 Helleborum frustra cum jam cutis ægra tumebit
 Poscentes videas: venienti occurrere morbo.
 Et quid opus Cratæo magnos promittere montes?
 Disciteque O miseri, & causas cognoscite rerum,
 Quid sumus, & quidnam victuri gignimur, ordo
 Quis datus, aut metæ quam mollis flexus, & undæ:
 Quis modus argeto, quid fas optare, quid asper
 Utile nummus habet: patriæ, carisque propinquis
 Quantum elargiri deceat: quem te deus esse
 Jussit, & humana qua parte locatus es in re.
 Disce: nec invideas, quod multa fidelia putet
 In locuplete penu, defensis pinguibus Umbris,
 Et piper & pernæ Marfi monumenta clientis:
 Mænaque quod prima nondum defecerit orca.
 Heic aliquis de gente hircosa Centurionum
 Dicat, Quod sapio, satis est mihi, non ego curo
 Esse quod Arcefilas ærumnosique Solones,
 Obstipo capite, & figentes lumine terram,
 Murmura cum secum, & rabiosa silentia rodunt.
 Atque exporrecto trutinantur verba labello,
 Ægroti veteris meditantés somnia, gigni
 De nihilo nihilum, in nihilum nil posse reverti.
 Hoc est, quod palles? cur quis non prandeat, hoc
 est?
 His

His populus ridit, multumque torosa iuventus
 Ingemiscat tremulos naso crispante cachinnos.
 Inspice : nescio quid trepidat mihi pectus, & ægris
 Faucibus exsuperat gravis halitus, inspice fodes,
 Qui dicit medico, jussus requiescere, postquam
 Tertia compositas vidit mox currare venas.
 De majore domo modice sitiente lagena,
 Lenia loturo sibi Surrentina rogavit.
 Heus bone, tu palles. Nihil est. Videas tamen istud,
 Quicquid id est : surgit tacite tibi lutea pellis.
 At tu deterius palles : ne sis mihi tutor :
 Jampride hunc sepeli : tu restas. perge, tacebo.
 Turgidus hic epulis, atque albo ventre, lauatur,
 Guttur sulfureas lente exhalante mephites.
 Sed tremor inter vina subit, calidumque triental
 Excudit e manibus : dentes crepuere resecti,
 Uncta cadunt laxis tunc pulmentaria labris.
 Hinc tuba, candelæ : tandemque beatulus alto
 Compositus lecto, crassisque lutatus amomis,
 In portam rigidos calces extendit : at illum
 Hesterni capite induto subiere Quirites.
 Tange miser venas, & pone in pectore dextram.
 Nil calet hic : summosque pedes attinge, manusque :
 Non frigent. Visa est si forte pecunia, sive
 Candida vicini subrisit molle puella,
 Cor tibi rite salit ? Positum est argente catino
 Durum olus, & populi cribro decussa farina.
 Tentemus fauces : tenero latet ulcus in ore
 Putre. quod haud deceat plebeia radere beta.
 Alges, cum excussit membris timor albus aristas :
 Nunc face supposita fervercit sanguis, & ira
 Scintillant oculi : dicisque facisque quod ipse
 Non sani esse hominis, non sanus juret Orestes.

S A T Y R A IV.

R E M populi tractas? barbatum hæc crede
(magistrum

Dicere sorbitio tollit quem dira cicutæ)

Quo fretus? Dic hoc magni pupille Pericli.

scilicet ingenium, & rerum prudentia velox

Ante vilos venit, dicenda tacendaque calles.

Ergo cum mota feruet plebecula bile,

Fert animus calidæ fecisse silentia turbæ

Majestate manus: quid deinde loquere? Quirites,

Hoc, puto, non justum est, illud male, rectius illud.

scis etenim justum gemina suspendere lance

Ancipitis libræ: rectum discernis, ubi inter

Curva subit, vel cum fallit pede regula varo:

Et potis es nigrum vitio præfigere theta,

Quod

Quin tu igitur summa nequicquam pelle decorus
 Ante diem blando caudam jectare popello
 Definis, Anticyras melior forbere meracas?
 Quæ tibi summa boni est? uncta vixisse patella
 Semper, & assiduo curata cuticula sole.
 Expecta: haud aliud respondeat hæc anus. I nunc,
 Dinomaches ego sum. susa: sum candidus, Esto
 Dum ne deterius sapiat pannucia Baucis,
 Cum bene discincto cantaverit ocyma vernæ.
 Ut nemo in sese tentat descendere, nemo:
 Sed præcedenti spectatur mantica tergo.
 Quæsieris: Nostin' Vectidi prædia? cujus?
 Dives arat Curibus quantum non miluus oberret:
 Hunc ais? hunc dijs iratis, genioque sinistro:
 Qui quandoque jugum pertusa ad compita figit,
 Seriolæ veterem mutuens deradere limum,
 Ingemit, Hoc bene fit: tunicatum cum sale mordens
 Cæpe, & farratam pueris plaudentibus ollam,
 Pannosam sæcem morientis sorbet aceti?
 At si unctus cesses, & figas in cute solem,
 Est prope te ignotus, cubito qui tangat, & acre
 Despuat in mores: penemque arcanaque lumbi
 Runcantem populo marcentes pandere vulvas,
 Tu cum maxillis balanatum gausape pectas,
 Inguinibus quare detonsus curgوليو extat?
 Quinque palæstritæ licet hæc plantaria vellant,
 Elixasque nates labefactent forcipe adunca,
 Non tamen ista filix ullo mansuescit aratro.
 Cædimus, inque vicem præbemus crura sagittis.
 Vivitur hoc pacto: sic novimus. Ilia subter
 Cæcum vulnus habes. sed lato balteus auro

Prætegit: ut mavis, da verba, & decipe nervos,
 Si potes. Egregium cum me vicinia dicat,
 Non credam? viso si palles improbe nummo,
 Si facis in penem quicquid tibi venit amarum,
 Si Puteal multa cautus vibice flagellas:
 Nequicquam populo bibulas donaveris aures.
 Respue quod non es. tollat sua munera cerdo:
 Tecum habita; & noris quam sit tibi curta supel-
 (lex.

D

SATYRA

S A T Y R A V.

V Atibus hic mos est, centum sibi poscere voces,
Centum ora, & linguas optare in carmina
(centum:

Fabula seu mœsto ponatur hianda tragædo,
Vulnera seu Parthi ducentis ab inguine ferrum.
Quorsum hæc? aut quantas robusti carminis offas
Ingeris, ut par sit centeno gutture niti?
Grande locuturi nebulas Helicone legunto:
Si quibus aut Procnes, aut si quibus olla Thyestæ
Fervebit, sæpe insulso cœnanda Glyconi.
Tu neque anhelanti, coquitur dum massa camino,
Folle premis ventos: nec clauso murmure raucus
Nescio quid tecum grave cornicaris inepte,
Nec scloppo tumidas intendis rumpere buccas,
Verba togæ sequeris, junctura callidus acri,
Ore teres modico, pallentes radere mores
• Doctus, & ingenuo culpam defigere ludo.
Hinc trahe quæ dicas, mensasque relinque Mycenis,
Cum

Cum capite & pedibus plebejaque prandia noris.
 Non equidem hoc studeo, bullatis ut mihi nugis,
 Pagina turgescat, dare pondus idonea fumo.
 Secreti loquimur : tibi nunc hortante Camæna
 Excutienda damus præcordia, quantaque nostræ
 Pars tua sit Cornute animæ, tibi dulcis amice
 Ostendisse juvat. pulsa, dignoscere cautus
 Quid solidum crepet, & pictæ tectoria linguæ.
 His ego centenas ausim deposcere voces,
 Ut quantum mihi te sinuoso in pectore fixi
 Voce traham pura : totumque hoc verba resignent,
 Quod latet arcana non enarrabile fibra.
 Cum primum pavido custos mihi purpura cessit,
 Bullaque succinctis laribus donata pependit :
 Cum blandi comites, totaque impune Suburra,
 Permisit sparsisse oculos jam candidus umbo :
 Cumque iter ambiguum est, & vitæ nescius error
 Diducit trepidas ramosa in compita mentes,
 Me tibi supposui : teneros tu fuscipis annos
 Socratico Cornute sinu, tunc fallere solers
 Apposita intortos extendit regula mores :
 Et premitur ratione animus, vincique laborat,
 Artificemque tuo ducit sub pollice vultum.
 Tecum etenim longos memini consumere soles,
 Et tecum primas epulis decerpere noctes.
 Unum opus, & requiem pariter disponimus ambo,
 Atque verecunda laxamus seria mensa.
 Non equidem hoc dubites, amborum fœdere certo
 Consentire dies, & ab uno fidere duci.
 Nostra vel æquali suspendit tempora libra
 Parca tenax veri, seu nata fidelibus hera
 Dividit in Geminos concordia fata duorum :
 Saturnumque gravem nostro Jove frangimus una.
Nescio

Nescio quod, certe est quod me tibi temperat astrum.
 Mille hominum species, & rerum discolor usus :
 Velle suum cuique est, nec voto vivitur uno.
 Mercibus hic Italis mutat sub sole recenti
 Rugosum piper, & pallentis grana cunfina :
 Hic satur irriguo mavult turgescere somno.
 Hic campo indulget : hunc alea decoquit : ille
 In Venerem est putris : sed cum lapidosa chiragra
 Fregerit articulos, veteris ramalia fagi,
 Tunc crassos transisse dies, lucemque palustrem,
 Et sibi jam feri vitam ingemuere relictam.
 At te nocturnis juvat impallescere chartis,
 Cultor enim juvenum purgatas inferis aures
 Fruge Cleanthea. petite hinc, juvenesque fe-
 (nesque
 Finem animo certum, miserisque viatica canis.
 Cras hoc fiet : Idem cras fiet. quid ? quasi magnum
 Nempe diem donas ? sed cum lux altera venit,
 Jam cras hesternum consumsimus : ecce aliud cras
 Egerit hos annos, & semper paulum erit ultra.
 Nam quamvis prope te, quamvis temone sub uno
 Vertentem sese, frustra sectabere canthum
 Cum rota posterior curras, & in axe secundo.
 Libertate opus est : non hac, ut quisque Velina
 Publius emeruit, scabiosum tesserula far
 Possidet. Heu steriles veri, quibus una Quiritem
 Vertigo facit. hic Dama est non treffis agaso,
 Vappa, & lippus, & in tenui farragine mendax :
 Verterit hunc dominus, momento turbinis exit
 Marcus Dama. papæ ! Marco spondente recusas
 Credere tu nummos ? Marco sub iudice palles ?
 Marcus dixit : ita est. adsigna Marce tabellas.
 Hæc mera libertas, hanc nobis pilea donant.

An quisquam est alius liber, nisi ducere vitam
 Cui licet, ut voluit? licet, ut volo, vivere: non sum
 Liberior Bruto? Mendoso colligis, inquit
 Stoicus hic, aurem mordaci lotus aceto.
 Hoc reliquum accipio, licet illud & ut volo tolle.
 Vindicta postquam meus a prætore recessi,
 Cur mihi non liceat jussit quodcunque voluntas,
 Excepto si quid Masuri rubrica vetavit?
 Disce: sed ira cadit naso, rugosaque fanna,
 Dum veteres avias tibi de pulmone revello,
 Non prætoris erat stultis dare tenuia rerum
 Officia, atque usum rapidæ permittere vitæ.
 Sambucam citius caloni aptaveris alto.
 Stat contra ratio, & secretam garrit in aurem,
 Ne liceat facere id, quod quis vitiabit agendo.
 Publica lex hominum, naturaque continet hoc fas,
 Ut teneat vetitos inscitia debilis actus.
 Diluis helleborum certo compefcere puncto
 Nescius examen? vetat hoc natura medendi.
 Navem si poscat sibi peronatus arator
 Luciferi rudis, exclamet Melicerta perisse
 Frontem de rebus. Tibi recto vivere talo
 Ars dedit? veri speciem dignoscere calles,
 Ne qua subærato mendosum tinniat auro?
 Quæque sequenda forent, quæque evitanda vicissim,
 Illa prius creta, mox hæc carbone notasti?
 Es modicus voti, presso lare, dulcis amicis?
 Jam nunc astringas, jam nunc granaria laxes:
 Inque luto fixum possis transcendere nummum:
 Nec glutto sorbere salivam Mercurialem?
 Hæc mea sunt, teneo, cum vere dixeris, esto
 Liberque ac sapiens, Prætoribus ac Jove dextro.
 Sin tu cum fueris nostræ paulo ante farinæ,

Pelli-

Pelliculū veterem retines, & frōtē politus
 Astutam vapidō seruas sub pectōre vulpem :
 Quæ dederam supra repeto, funebrique reducō.
 Nil tibi concessit ratio, digitum exere, peccas.
 Et quid tam parvam est? sed nullo thure litabis,
 Hæreat in stultis brevis ut semuncia recti.
 Hæc miscere nefas : nec cum sis cætera fossor,
 Treis tantum ad numeros satyri mōveare Bathylli.
 Liber ego, unde datum hoc sumis, tot subdite rebus?
 An dominiū ignoras, nisi quem vindicta relaxat?
 I puer, & strigiles Crispini ad balnea defer;
 Si increpuit, cessas nugator? servitium acre
 Te nihil impellit : nec quicquam extrinsecus intrat.
 Quod nervos agitet, sed si intus, & jecore ægro
 Nascantur domini, qui tu impunitior exis,
 Atque hic, quem ad strigiles scutica & metus egit
 (herilis?
 Mane piger stertis : Surge, inquit Avaritia : Eia
 Surge. Negas? instat, Surge inquit. Non queo. Surge.
 Et quid agam? rogitas? saperdas advehe Ponto,
 Castoreum, stupas, hebenum, thus, lubrica Coa :
 Tolle recens primus piper e sitiēte camelo,
 Verte aliquid, jura. Sed Jupiter audiet : cheu!
 Varo, regustatum digito terebrare salinum
 Contentus perages, si vivere cum Jove tendis.
 Jam pueris pellem succinctus, et ænophorum aptas
 Ocyus ad navem : nil obstat, quin trabe vasta
 Ægætum rapias, nisi sollers luxuria ante
 Seductum moneat : Quo deinde insane ruis? quo?
 Quid tibi vis? calido sub pectore mascula bilis
 Intumuit, quam non extinxerit urna cicutæ?
 Tun' mare transilias? tibi torta cannabe fulto,
 Cœna fit in transtro, vejentanumquo rubellum

Exhalet vāpida læsum pice, fissilis obba?
 Quid petis? ut nummi, quos hic quincunq; inodesto
 Nutrieras, pergant avidos sudare deūtes?
 Indulge genio, carpatū dulcia, nostrum est
 Quod vivis: cinis & manēs & fabula fies.
 Vive memor leti, fugit hora: hoc quod loquor, inde

En quid agis? duplici in diversum scinderis hamo:
 Hunccine, an hunc sequeris? subeas alternus opor-

Ancipiti obsequio dominos: alternis oberres.
 Nec tu, cum obstrictis semel, instantique negaris
 Parere imperio. Rupi jam vincula, dicas:
 Nam & luctata canis nodum abripit: attamen illi
 Cum fugit, a collo trahitur pars longa catenarum.

Dave, cito, hoc credas jubeo, finire dolores
 Præteritos meditor: crudum Chærestatus unguem
 Abrodens, ait hæc: an fœcis dedecus obstem
 Cognatis? an rem patriam rumore sinistro
 Limen ad obscœnum frangam, dum Chysidis udas
 Ebrius ante fores, extincta cum face canto?
 Euge puer, sapias. diis depellentibus agnam
 Percute. sed censen', plorabit Dave relicta?
 Nugaris. solea, puer, objurgabere rubra,
 Ne trepidare velis atque arētos rodere casses.
 Nunc ferus, & violens: at si vocet, Haud mora

Quidnam igitur faciam? ne nunc, cum accersat, &
 ultro

Supplicet, accedam? Si totus & integer illinc
 Exierat, nec nunc. hic hic quem quærimus, hic est:
 Non in festuca, lictor quam jactat ineptus.
 Jus habet ille sui palpo quem ducit hiantem

Cretata

Cretata ambitio? Vigila, & ciceringere large
 Rixanti populo, nostra ut Floralia possint
 Aprici meminisse senes. quid pulchrius? at cum
 Herodis venere dies, unctaque fenestra,
 Disposita pinguem nebulam vomuere lucernae
 Portantes violas, rubrumque amplexa catinum
 Cauda natat thynni: tumet alba fidelia vino:
 Labra moves tacitus, recutitaque sabbata palles.
 Tunc nigri lemures, ovoque pericula rupto:
 Hinc grandes Galli, & cum fistro lusca sacerdos,
 Incussere deos inflantes corpora, si non
 Prædictum ter mane caput gustaveris alli.
 Dixeris hæc inter varicosos centuriones,
 Continuo crassum ridet Vulfenius ingens,
 Et centum Græcos curto centusse licetur.

SATYRA

S A T Y R A VI.

Admovit jam bruma focò te, Bassè, Sabino?
 Jamnelyra, & tetrico vivunt tibi pectine chorda?
 Mire opifex numeris veterum primordia vocum,
 Atque marem strepitum fidis intendisse Latinæ,
 Mox juvenes agitare jocos, & pollice honesto
 Egregios lusisse senes? Mihi nunc Ligus ora
 Intepet, hybernatque meum mare, qua latus ingens
 Dant scopuli, & multa litus se valle receptat.
 Lunai portum est operæ cognoscere, cives;
 Cor jubet hoc Enni, postquam destertuit esse
 Mæonides Quintus, Panone ex Pythagoræo.
 Heic ago securus vulgi, & quid præparet Auster
 Infelix Pecori, securus, & angulus ille
 Vicini nostro quia pinguior: & si adeo omnes
 Ditefcant orti pejoribus, usque recusem
 Curvus ob id minui senio, aut cænare sine uncto,
 Et signum in vapida naso tetigisse lagena.
 Discrepet his alius. Geminos horoscope varo
 Producis genio. Solis natalibus, est qui
 Tingat ôlus ficcum muria vaser in calice empta,

E

Ipse

Ipse sacrum inrorans patinæ piper, hic bona dente
 Grandia magnanimus peragit puer, utar ego, utar
 Nec rhombos ideo libertis ponere lautus,
 Nec tenuem solers turdorum nosse salivam.
 Messe tenus propria vive : & granaria (fas est)
 Emole. quid metuas ? occa : & sedes altera in her-
 (bâ est.

Ast vocat officium : trabe rupta, Brutica saxa
 Prendit amicus inops : remque omnem, surdaque
 (vota

Condidit lonja : jacet ipse in littore, & una
 Ingentes de puppe dei : jamque obuia mergis
 Costa ratis laceræ. nunc & de cespite vivo
 Frange aliquid : largire inopi, ne pictus oberret
 Cœrulea in tabula, sed cœnam funeris heres
 Negliget, iratus quod rem curtaveris ; urnæ
 Ossa inodora dabit : seu spirent cinnama surdum,
 Seu ceraso peccent casia, nescire paratus.
 Tunc bona incolumis minuas ? & Bestius urget
 Doctores Grajos ; Ita fit postquam sapere urbi
 Cum p pere & palmis, venit nostrum hoc maris
 (expers

Fœnifecæ crasso vitiarunt unguine pultes.
 Hæc cinere ulterior metuas ? at tu, in us heres
 Quisquis eris, paulum a turba seductior audi.
 O bone num ignoras ? missa est a Cæsare laurus
 Insignem ob cladem Germanæ pubis, & aris
 Frigidus excutitur cinis : at jam postibus arma,
 Jam chlamydes regum, jam lutea gausapa captis,
 Effedaque ingentesque locat Cæsonia Rhenos :
 Dijs igitur, genioque ducis centum paria, ob res
 Egregie gestas, induco : quis vetat ? aude.
 Væ, nisi connives. Oleum, artocreasque popello
 Lar-

Largior : an prohibes ? dic clare : Non adeo, inquis,
 Exoffatus ager juxta est. Age, si mihi nulla
 Jam reliqua ex amitis, patruelis nulla, proneptis
 Nulla manet patrui, sterilis matertera vixit,
 Deque auia nihilum superest : accedo Bovillas,
 Cliumque ad Virbi : presto est mihi Manius heres;
 Progenies terræ. quære ex me quis mihi quartus
 Sit pater : haud prompte, dicam tamen, adde eti-
 (am unum,

Unum etiam, terræ est jam filius, & mihi ritu
 Manius hic generis prope major auunculus exit,
 Qui prior es, cur me in decursu lampada poscas ?
 Sum tibi Mercurius : venio deus huc ego, ut ille
 Pingitur. an renuis ? vin' tu gaudere relictis ?
 Deest aliquid summæ. minui mihi ; sed tibi totum

est,
 Quicquid id est. ubi sit fuge quærere, quod mihi
 quondam

Legarat Tadius : neu dicta repone paterna ;
 Fœnoris accedat merces ; hinc exime sumptus.
 Quid reliquum est ? reliquum ? nunc nunc impen-
 sius unge,

Unge puer caules, Mihi festa luce coquatur
 Urtica, fissa fumosum sinciput aure ;
 Ut tuus iste nepos olim satur anseris exis,
 Cum morosa vago singultiet inguine vena,
 Patriciæ immetat vuluæ ? mihi trama figuræ
 Sit reliqua : ast illi tremat omento popa venter ?
 Vende animam lucto, mercare, atque excute solers
 Omne latus mundi ne sit præstantior alter

Cap-

Cappadocas rigida pingues plauisse catasta,
Rem duplica, Feci : jam triplex, jam mihi quarto,
Jam decies redit in rugam. Depunge, ubi sistam,
Inventus, Chrysispe, tui finitor acervi.

FINIS.

ERRATA. Pref. line 5, Comma post temporis. pag. 14, not.
l. 4. comma post Parmenio. p. 14. pro not. ult. *lege* Centro agmina
vibrantes. In medio mortis vita nascitur ; et partes mutuo sibi
invicem ministrant. Ad affluentiam alterius, rabie privatis labimur.
Permutatio rerum ita valet. P. 15. l. 2. a fin. not. del. comma post
ambitum. p. 15. not. l. 3. a fin. pro ille *lege* Germanicus. p. 16
paraph. l. 2. pro O Jane *lege* Jane Bifrons.

